

КОЛЕЖ ПО ТУРИЗЪМ БЛАГОЕВГРАД

КАТЕДРА „БИЗНЕС АДМИНИСТРАЦИЯ“

УТВЪРЖДАВАМ,

РЕКТОР:
ПРОФ. Д-Р ВАСИЛ ЖЕЧЕВ

УЧЕБНА ПРОГРАМА

По дисциплината:	ПАРИ, БАНКИ, БОРСИ
Включена като	ЗАДЪЛЖИТЕЛНА УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА
В учебния план на специалност:	БИЗНЕС АДМИНИСТРАЦИЯ
Професионално направление:	АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ
Образователно-квалификационна степен:	ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР
Срок на обучение	ШЕСТ СЕМЕСТЪРА
Форма на обучение	ЗАДОЧНА
Катедра, осигуряваща обучението:	БИЗНЕС АДМИНИСТРАЦИЯ

БЛАГОЕВГРАД
2020

I
ИЗВАДКА ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

Семестър	Кредити	Аудиторна заетост			Извънаудиторна заетост
		общо	лекции	семинари	
III	4	15	8		105
Оценяване					Текущ контрол, курсова работа и писмен изпит

АНОТАЦИЯ

Лекционният курс по дисциплината “Пари, банки, борси” е разработен в съответствие с общите цели на специалност “Бизнес администрация”. В структурно отношение обхваща: пари, банки, борси.

Наред с представянето на фундаментални познания се формират умения за прилагане на тези знания в практиката. Това определя интердисциплинарния характер на преподаването и обучението и очакваните резултати, че получените знания ще подпомогнат изучаването, както на другите дисциплини, така и на дисциплините с икономическа и бизнес насоченост.

Целта на учебната дисциплина “Пари, банки, борси” е студентите да получат задълбочени знания в областта на парите, банковата дело и борсовата дейност и да се запознаят с основни подходи на неговата реализация в съвременните условия.

Основните задачи, които следва да бъдат решавани при реализацията на учебната програма са:

1. Получаване на знания за същността, функциите и ролята на парите в съвременния свят;
2. Получаване на знания за ролята и функциите на централната банка и търговските банки;
3. Получаване на знания за борсовата структура и организация и ролята на различните видове борси.

Методи на преподаване: За да се осигури качествено обучение на студентите, дисциплината „Пари, банки, борси” съчетава гъвкаво различните методи и форми на обучение: лекции по възлови теми и самостоятелна работа под формата на курсови работи.

Очаквани резултати: След преминаване на курса по дисциплината, студентите трябва да са придобили основни знания и умения за парите, банките и борсите.

Необходими предходни знания - Доброто усвояване на материята, предвидена в основните теми на настоящата учебна програма е обусловено от предшестваща сериозна подготовка по дисциплините „Основи на пазарната икономика”, “Стопанска история.” и др.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Лекции

№	ТЕМА	Часа
1.	Същност и основни икономически категории и взаимоотношения в паричната и борсовата сфера.	0,5
2.	Въведение в паричната теория. Произход, същност и функции на парите. Масата на парите в обръщение и тяхното регулиране.	0,5
3.	Парични агрегати.	0,5
4.	Покупателна сила, обезпеченост и стабилност на парите	0,5
5.	Инфлация и антиинфлационна политика.	0,5
6.	Финанси и финансова система. Възникване, същност и функции на финансите.	0,5
7.	Банки и банкова система. Произход и същност на банките.	0,5
8.	Видове банки. Банкова система.	0,5
9.	Същност и функции на Централната банка.	0,5
10.	Същност и функции на търговските банки.	0,5
11.	Банките и финансовите пазари.	0,5
12.	Борси. Възникване, същност и развитие на борсите. Организация и управление на дейността на международните борси.	0,5
13.	Видове борси.	0,5
14.	Основни функции на съвременните борси. Ролята на брокерите в борсовата търговия.	0,5
15.	Регулиращи механизми на борсата. Контролиращи механизми на борсата. Финансова функция на борсата. Информационна функция на борсата.	1
ОБЩО ЛЕКЦИИ		8

УПРАЖНЕНИЯ

№	ТЕМА	Часа
1.	Същност и основни икономически категории и взаимоотношения в паричната и борсовата сфера.	0,5
2.	Въведение в паричната теория. Произход, същност и функции на парите. Масата на парите в обръщение и тяхното регулиране.	0,5
3.	Парични агрегати.	0,5
4.	Покупателна сила, обезпеченост и стабилност на парите	0,5
5.	Инфлация и антиинфлационна политика.	0,5
6.	Финанси и финансова система. Възникване, същност и функции на финансите.	0,5

7.	Банки и банкова система. Произход и същност на банките.	0,5
8.	Видове банки. Банкова система.	0,5
9.	Същност и функции на Централната банка.	0,5
10.	Същност и функции на търговските банки.	0,5
11.	Банките и финансовите пазари.	0,5
12.	Борси. Възникване, същност и развитие на борсите. Организация и управление на дейността на международните борси.	0,5
13.	Видове борси.	0,5
14.	Основни функции на съвременните борси. Ролята на брокерите в борсовата търговия.	0,5
ОБЩО УПРАЖНЕНИЯ		7

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Завадска, З., „Банково дело”, С., 2004;
2. Йовкова, Й., Банково-финансов мениджмънт, ИК „Призма”, С., 1998;
3. Каракашева, Л., Бл. Мадгова, Борси и борсова политика, ИК „Призма”, С., 1999;
4. Младенов, М., Пари, банки, кредит, В., 1995;
5. Младенов, М., „Пари, банки, кредит”, изд. „Тракия – М”, 2009;
6. Норт, Михаел. Парите и тяхната история, С., 2003;
7. Радков, В. Р., „Пари, банки и парична политика”, С., 2001;
8. Стоянов, В., Основи на парично-финансовата теория и политика, част I и II, изд. „Лорен”, 1992.
9. Христов, М. Основи на финансите. ВУЗФ, 2010.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Дж. Кейнс. Обща теория за заетостта, лихвата и парите. С, Хр. Ботев" 1993 г.
2. М. Фридман. Немирството на парите. С, ИК "Дамян Яков", 1994г
3. М. Фридман и Р. Фридман. Свободата на избора. С, Изд. "Дамян Яков", 1997.
4. Митрополитски, М., Основи на пазарната икономика, ИК „Призма”, С., 2001.
5. Електронни адреси на БНБ, МФ, НСИ, НОИ, БФБ, търговските банки и др.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

1) ОРГАНИЗАЦИЯ НА АУДИТОРНАТА ЗАЕТОСТ

Обучението по учебната дисциплина „Пари, банки, борси” се извършва под формата на лекции. Задължително в началото на всяка лекция се прави кратко въведение като се осигурява необходимата преходност от една тема към друга. В процеса на запознаване на студентите с новата тематика се осъществява беседа с тях за да се постигне приемственост между отделните лекции и те сами да стигнат до заключения, които ги въвеждат в новия материал.

2) МЕТОДИ НА ПРЕПОДАВАНЕ, ИНФОРМАЦИОННО И РЕСУРСНО ОСИГУРЯВАНЕ НА СЕМИНАРНИТЕ ЗАНЯТИЯ ПО ДИСЦИПЛИНАТА.

3) ОРГАНИЗАЦИЯ НА ИЗВЪНАУДИТОРНАТА ЗАЕТОСТ

Извънаудиторната заетост се свежда до усвояване на лекционния материал и работа с литература, черпене на информация от интернет. На студентите се възлага самостоятелно разработване на курсови работи по списък с примерни теми. Курсовите работи се защитават.

Разработване на курсова работа:

В процеса на обучение по дисциплината студентите разработват курсова работа. Целта е студентите да придобият задълбочени познания по дисциплината и да формират умения за аналитично разглеждане на съвременните проблеми в областта на паричното и банковото дело и борсовата дейност.

ПРИМЕРНИ ТЕМИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА КУРСОВА РАБОТА (ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ)

1. Международният валутен фонд в структурата на международните финанси
2. Световната банкова група в структурата на международните финанси
3. Валутна и парична интеграция в Европа - еволюция и перспективи
4. БНБ като орган на контрол върху паричното обръщение
5. Структура и основни функции на БНБ в условията на валутен борд
6. Индекси на пазара на акции
7. Монетаризъм

УКАЗАНИЯ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА КУРСОВА РАБОТА

- ✓ Обем на разработката – минимум 15 стандартни страници.
- ✓ Структура – съдържание, увод, изложение на проблема в две части – теоретическа и практическа, заключение (изводи), използвана литература, приложения.
- ✓ Курсовата работа трябва да бъде предадена напечатана не по-късно от 13-та седмица на семестъра.

ОЦЕНЯВАНЕ НА СТУДЕНТИТЕ

1) ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОЦЕНЯВАНЕТО

Оценяването на студентите за постигнатите резултати в процеса на обучение е съобразено с изискванията на Наредба №21/30.09.2004 г. за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити. Общият брой кредити по дисциплината е 4. Семестриалната заверка се получава при спазване на условията на правилниците и вътрешните наредби на ЧВУ Колеж по туризъм и предаване на разработената курсова работа.

2) ОЦЕНЯВАНЕ ЗНАНИЯТА НА СТУДЕНТИТЕ

Дисциплината завършва със защита на курсова работа в края на трети семестър. Приоритет в обучението има практическата и самостоятелна работа на студентите.

Оценяват се знанията, уменията и компетентността на студентите. При защитата на курсовата работа се оценяват:

- Изразяване на собствени аргументирани становища, касаещи третираната тема;
- Представяне и защита на тезите, заложен в зададената писмена разработка;
- Умение за представяне и успешно защитаване на собствени идеи;
- Използване на творчески подход при разработване на курсовата работа.

Критерии за оценяване:

- Качество и задълбоченост на писмената разработка;
- Умение за представяне и успешна защита на разработките и заложените в тях тези;
- Демонстриране на знания, умения и компетентност;
- Умения за самостоятелна работа при извънаудиторна дейност.

Система от критерии за оценка:

№ по ред	Оценявани дейности	Диференциране на дейностите	Максимален брой точки
1.	Участие в дискусии		-
2.	Разработване на курсова работа	1. Международният валутен фонд в структурата на международните финанси 2. Световната банкова група в структурата на международните финанси 3. Валутна и парична интеграция в Европа - еволюция и перспективи 4. БНБ като орган на контрол върху паричното обръщение 5. Структура и основни функции на БНБ в условията на валутен борд 6. Индекси на пазара на акции 7. Монетаризъм	80 95 65 82 65 90 95
3.	Тестове за проверка на текущите знания	-	-
4.	Решаване на казуси	-	-
5.	Контролни проверки	-	-
	Писмен изпит	-	-

Окончателна оценка: студентите получават оценка по шестобалната система при следните съответствия с точковата система:

При среден резултат от набрани точки по всички критерии по-малко от 50 точки	Слаб 2
При сумарен брой от 51-60 точки	Среден 3
При сумарен брой от 61-74 точки	Добър 4
При сумарен брой от 75-90 точки	Много добър 5
При сумарен брой от 90-100 точки	Отличен 6

Студентите се допускат до семестриален изпит при набрани минимум 50 точки от текущия контрол, в противен случай те представят допълнително самостоятелна разработка до набране на необходимия минимален брой.

Крайната оценка се оформя, съгласно приложената таблица по-горе в деня на изпита след писмено изпитване на студентите и в присъствието на асистента, провеждащ семинарните занятия.

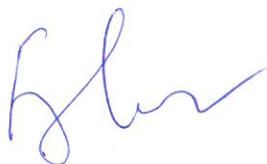
Студентите, получили най-малко 51 точки (51 %) от контрола на знанията и уменията получават по 4 кредита, съгласно системата за натрупване и трансфер на кредити.

Всички контролни работи, тестове, материали от изпита се съхраняват в предвидения от правилника за образователната дейност срок от 1 г.

Студентите се информират за организацията на провеждане на обучението, за особеностите на предвидения текущ контрол и за системата за оценка на знанията още на първата лекция и семинарно упражнение.

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПОДГОТОВКАТА ЗА СЕМЕСТРИАЛЕН ИЗПИТ – изпитът се провежда по предварително подготвен конспект с конкретни въпроси.

Автор на програмата:
Доц. д-р Бойчо Стойчев

Статут: на основен трудов договор
Година на въвеждане на програмата: 2020

Приети изменения на учебната програма на катедрен съвет на катедра «Бизнес администрация» - Протокол 3/04.03.2020 г.

Ръководител катедра «Бизнес администрация»:

проф. д-р Р. Димитрова)